

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP
Postboks 38
4441 TONSTAD

Vår dato: 11.10.2023

Vår ref.: 202303122-15 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til senkning av vannstanden i Ognhellervatn i Sirdal kommune

Vi viser til søknad av 28.09.2023 fra Sira Kvina Kraftselskap om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Ognhellervatn.

Om søknaden

NVE mottok søknad om tillatelse til å senke vannstanden i Ognhellervatn med 6-7 m fra normalvannstand på kote 771 den 14.02.2023. Begrunnelsen var inspeksjon av oppstrøms skråning for å avdekke ev. svakheter ved damskråningen. Sira Kvina Kraftselskap fikk i vedtak av 16.06.2023 tillatelse til å fravike normalvannstand i Ognhellervatn i perioden 03.09.2023-25.09.2023. I vedtak av 18.09.2023 fikk de tillatelse til å endre fraviksperioden til 19.09.2023-01.11.2023. På grunn av flom i vassdraget måtte nedtappingen utsettes. Sira Kvina Kraftselskap søker nå om å endre fraviksperioden til 12.10.2023-30.11.2023.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Statsforvalteren i Agder uttaler i e-post av 10.10.2023:

«Perioden for midlertidig senkning av vannstanden i Ognhellervatn i Siravassdraget i Sirdal kommune er utsatt flere ganger. Siste søknad fra Sira-Kvina kraftselskap innebærer at perioden settes til 12.10.2023-30.11.2023.»

Agder fylkeskommune sier dette om villreininteressene i sin uttalelse 27.4.2023: «Ognhellervatnet ligger innenfor nasjonalt villreinområde og kartlagt område for vinterbeite for villrein. Vest for dammen er det kartlagt en funksjonell trekkpassasje for villrein på vinteren (se kvalitetsnorm for villrein, SR-12 c) Hønedalen). I Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (Heiplanen) finner vi generelle og spesielle retningslinjer for aktiviteter, ferdsel og kraftanlegg innenfor nasjonalt villreinområde. Retningslinjene sier at nødvendig drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg skal ta hensyn til villreinens interesser. Det skal også legges

spesiell vekt på å unngå virksomhet, aktivitet og forstyrrelser i områder for vinterbeite, kalvingsområde, viktige trekkområder, samt fokusområdene i de aktuelle årstidene/perioder. Ut fra det kunnskapsgrunnlaget vi sitter med i dag, med blant annet den nye klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein, vil periode for vinterbeite i Setesdal Ryfylke vare fra november til april. Varigheten av vinterbeitene utover våren kan imidlertid variere. Arbeidet er planlagt i løpet av juli/august 2023, og vurderes derfor å ikke komme i konflikt med periode for vinterbeite.»

Vi nærmer oss nå november og dermed starten på perioden som er angitt som periode for vinterbeite i dette området. Det er derfor viktig at retningslinjene for aktiviteter, ferdsel og forstyrrelser i villreinområdet følges. Det bør iverksettes tiltak for å overvåke villreinens aktivitet og registrere eventuell trekk inn i området og bruk av dette.

Vi viser til at Setesdal-Ryfylke villreinområde er klassifisert med dårlig kvalitet etter kvalitetsnormen for villrein. Det pågår for tiden arbeid med tiltaksplan for villreinområdet, med mål å oppnå minst middels kvalitet snarest mulig og på sikt god kvalitet. Den dårlige statusen for villreinen tilsier at all aktivitet i villreinområdet må skje så hensynsfullt som mulig.»

Fylkeskommunen i Agder uttaler i brev av 04.10.2023:

«Viser til vår uttalelse 14.9 til forrige søknad:

Innlandsfisk

Fylkeskommunen kan ikke se at det er gjort en utredning av hvordan utsettelse av fravikspereoden ved Ognhellervatn vil påvirke eventuelle gyteområder nedstrøms dammen. Hvis vassdraget nedstrøms er mulig gyteområde for ørret, bør en ha en minstevannsføring i vassdraget med lavvannføring som minimum.

Arkeologi

Avdeling for arkeologi ønsker å bese vannet mens vannstanden er senket. Ellers ingen merknader.

Vi kan ikke se at endret tidsrom påvirker vår uttalelse om innlandsfisk.

For befaring mens vannstanden er senket, vennligst kontakt arkeolog Ghattas Sayej: Ghattas.J.Sayej@agderfk.no»

NVEs vurdering

Sira Kvina Kraftselskap planlegger rehabiliteringsarbeid på dam Ognhellervatn. I den forbindelse må magasinet tappes ned for å kunne fysisk befare oppstrøms damskråning med hensikt i å avdekke svakheter ved damskråningen. Gjeldende manøvreringsreglement, fastsatt ved kgl.res. 5. juli 1963 med sist planendring 16. juni 1978, angir ikke reguleringshøyder (ingen LRV eller HRV, kun kotehøyde for etablering av

dam). Det søkes derfor om tillatelse til midlertidig senkning 6-7 m under dagens normalvannstand (kote 771) i perioden 12.10.2023-30.11.2023.

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Søker har anslått at inspeksjonen av dammen vil ta fem dager, og at nedtappingen vil ta omtrent seks døgn med en nedsenkningshastighet på 0,8 m per døgn. Det vil ta noe tid for magasinet å fylle seg opp, og søker anslår at Ognhellervatn vil nå normalvannstand senest innen den 30.11.2023. Ognhellervatn ligger innenfor nasjonalt villreinområde og kartlagt område for vinterbeite for villrein. Perioden for vinterbeite i Setesdal Ryfylke varer fra november til april. Ifølge søkers tidsplan vil nedtapping og inspeksjon foregå i oktober, mens magasinet vil bli fylt opp i november. NVE legger derfor til grunn at det ikke vil foregå aktivitet i området i perioden for vinterbeite. NVE vurderte andre konsekvenser av tiltaket i vedtak av 16.06.2023. Etter vårt syn endrer ikke tidspunktet for fraviksperioden våre vurderinger av tiltakets konsekvenser.

Vedlikehold av vassdagsanlegg har stor samfunnsnytte, og NVE mener derfor det må kunne aksepteres noe ulempe for allmenne interesser. Det er likevel viktig at arbeidene gjennomføres med så små konsekvenser som mulig for naturmiljø og brukerinteresser. NVE forutsetter at arbeidene utføres så effektivt som mulig og uten ugrunnede opphold. Det skal også informeres om planene lokalt og på relevante nettsider. Etter NVEs syn er de negative konsekvensene ved tiltaket innenfor rammen av det som må kunne aksepteres, gitt den betydning det har at vassdragsanlegget blir rehabilitert.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å kunne dokumentere ev. svakheter ved damskråningen. NVE kan ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Sira Kvina Kraftselskap kan fravike normalvannstand med inntil 7 meter i Ognhellervatn i perioden 12.10.2023-30.11.2023.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Vannstanden må ikke senkes raskere enn at fisk unngår stranding.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under normalvannstand.

- Perioden med vannstand under normalvannstand må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Det forutsettes at anleggsarbeidet er ferdigstilt innen slutten av oktober.
- Sira Kvina Kraftselskap skal informere allmennheten om fraviket gjennom skilting ved tiltaksområdet og på relevante nettsider.
- NVE forutsetter at Sira Kvina Kraftselskap har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP

Kopimottakerliste:

Sirdal kommune

STATSFORVALTEREN I AGDER

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Mari Hegg Gundersen

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Lars Midttun

AGDER FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.